

**ELS CASAS, UN LLINATGE REUSENC
D'ORGUENERS SETCENTISTES**

SALVADOR-J. ROVIRA I GÓMEZ

Dins de les famílies d'orgueners setcentistes catalans destaca la dels Casas, de Reus, els membres de la qual foren els autors d'un bon nombre dels orgues amb què, durant el segle XVIII, s'enriquiren les esglésies de l'arquebisbat de Tarragona i que, en molt bona part, desaparegueren engolits per les contestes del segle XIX i la bogeria de l'any 1936.

Dels Casas, ara per ara, encara ens manca molta informació, tant pel que fa als aspectes familiars com a la seva producció orguenera; per això creiem que la nostra aportació contribuirà a fer avançar un xic el coneixement que hom té de la vida i obra d'aquesta nissaga d'orgueners campitarragonins.

ASPECTES FAMILIARS

Els Casas destaquen per la seva dedicació a l'art i als negocis alhora; així, a la seva família, a més d'orgueners, hi trobem argenters i botiguers/negociants.

La nissaga que examinem arrenca del matrimoni constituït per Josep Casas i Maria Ferril, pagesos de Reus, que foren els pares de Miquel i Francesc Casas i Ferril; el primer, argenter i el segon botiguer de roba.

Els Casas argenters

Són dos: Miquel Casas i Ferril i el seu nebot Felip Casas i Espasa.

De Miquel Casas i Ferril només podem confirmar la seva existència, mentre que de Felip Casas i Espasa estem en condicions de dir que es mullerà amb Gertrudis Gavaldà i que morí, sense fills, l'any 1771. En el seu testament, atorgat el 3 d'abril del 1767 i obert el 12 d'agost del 1771, nomenà marmessors del seus béns Pau de Miró i Sabater, Antoni Casas i Espasa —germà—, Antoni Casas i Virgili —nebot—, Josep Vila —nebot i argenter— i Josep Ferrer —negociant—. Al seu

germà Antoni li deixà 100 lliures i mitja dotzena de quadres vells que havien estat dels pares¹; tot això li fou lliurat pels marmessors el 25 d'octubre del 1771².

Els Casas botiguers i negociants

L'activitat botiguera de Francesc Casas i Ferril fou continuada pel seu fill Francesc Casas i Espasa, casat amb Maria Virgili i Torroja, parenta dels Torroja, ciutadans honrats de Barcelona, aveïnats a Reus, ja que la seva mare, Teresa Torroja, casada l'any 1692 amb Josep Virgili, pagès de Reus, era filla de Sebastià Torroja³.

Casas i Espasa, a més de la botiga, es dedicà als negocis, així, l'any 1736 i conjuntament amb els negociants Joan Sabater i Pere Puig, de Reus, era l'arrendatari dels drets senyoriais de la castellania d'Altafulla⁴.

Tant Francesc com la seva esposa Maria ja eren morts el 12 de juliol del 1757, data en què el seu fill i hereu, Antoni Casas i Virgili, pagès i negociant, efectuà els seus capítols matrimonials amb Teresa Aixemús i Morell, filla de Francesc Aixemús, ciutadà honrat, i vídua, en primeres noces, d'Antoni Monter, doctor en medicina. A Antoni Casas i Virgili, la seva dona li aportà un dot constituït per un esplèndid aixovar i 7.000 lliures⁵.

De les activitats d'Antoni Casas podem dir que tenia parts en barques; així ens ho fa entendre el fet que, el 7 de juliol del 1758, atorgués poders a Francesc i Leopold Pi, comerciants de Barcelona, perquè el representessin en el nomenament de patrons d'unes barques de les quals era parçoner⁶. El març del 1759 es desprengué, a favor de la cartoixa d'Escaladei i per 1.375 lliures, d'una oficina d'iguardent que posseïa prop dels murs de Porrera⁷.

Antoni Casas i Virgili morí abans del 18 de gener del 1788, data en què la seva vídua, Teresa Aixemús, atorgà testament davant del notari Valls. Aquest document ens permet saber que els Casas tenien sepultura pròpia a l'església prioral de Sant Pere i que l'hereva del

1. A.H.T. = (Arxiu Històric de Tarragona) Man.-Not., 5078, f. 148.

2. A.H.T. Man.-Not., 5078, f. 491.

3. A.H.T. Man.-Not., 4702, f. 102.

4. A.H.T. Man.-Not., 4728, f. 120.

5. A.H.T. Man.-Not., 4829, f. 120.

6. A.H.T. Man.-Not., 4818, f. 162.

7. A.H.T. Man.-Not., 4819, f. 116.

matrimoni Casas-Aixemús fou la seva filla Ramona, maridada amb Joaquim Pedret, doctor en dret⁸.

Els Casas orgueners

Els Casas orgueners comencen amb Antoni Casas i Espasa, fill del botiguer Francesc Casas i Ferril.

Antoni Casas es casà dues vegades: la primera amb Francesca Soler i la segona, el 1763, amb Caterina Bages i Clariana.

Casas i Espasa, a més de bastir orgues, es dedicà als negocis, i cuidà de fer-se un patrimoni.

El 10 de setembre del 1760, adquirí de Francesc de Miró i Roig un solar al raval de Monterols per 470 lliures⁹.

Els negocis marítims meresqueren la seva atenció, com ens ho demostra el fet que, el 17 d'agost del 1772, atorgués poders a Josep Clot, de Barcelona, per traspassar a Francesc-Pau Bonavida, patró d'Arenys de Mar, i per 275 lliures, el setzè que tenia a la sagetia Sant Francesc Xavier, de 4.000 quintars, i que patronejava l'esmentat comprador¹⁰.

També participà en arrendaments. El 10 de juliol del 1769, per tres anys i conjuntament amb Lluís Gornals, de Reus, prengué l'arrendament del dret de la brisa dels propis de Gratallops¹¹.

Del primer matrimoni d'Antoni Casas nasqueren les filles Francesca, Gertrudis i Maria i els fills Felip i Josep, l'hereu.

* * *

Francesca contragué matrimoni, el 1756 amb Ignasi Llanés i Gatell, botiguer de teles de Reus, fill de Francesc Llanés, seller de Tarragona, i de Maria Gatell, de Torredembarra. Antoni Casas es comprometé a dotar la filla amb 1.200 lliures, 783 de les quals foren pagades l'abril de l'any següent i la resta l'agost del 1776¹². Francesca Casas atorgà testament el 5 de març del 1788 deixant hereu dels seus béns el seu fill Ignasi Llanés i Casas¹³.

* * *

8. A.H.T. Man.-Not., 5166, f. 344.

9. A.H.T. Man.-Not., 4820, f. 230.

10. A.H.T. Man.-Not., 4948, f. 375.

11. A.H.T. Man.-Not., 5128, f. 6.

12. A.H.T. Mans.-Nots., 4980, f. 113; 4932, f. 187.

13. A.H.T. Man.-Not., 5166, f. 372.

Gertrudis es maridà dos cops; el primer, amb Joan-Antoni Aragones, apotecari reusenc, i el segon, el 1781, amb Felip Folch i Sabater, visitador general de les fàbriques de salnitre de Catalunya i fill de Felip Folch, comerciant de Reus¹⁴. En contraure el primer matrimoni, el seu pare la dotà amb 1.200 lliures, que no foren acabades de pagar, pel seu germà Josep, fins el 6 d'agost del 1776¹⁵.

* * *

Maria, al seu torn, contragué matrimoni l'any 1771, amb Joan Clot i Blet, botiguier de roba de Reus, natural d'Altafulla i fill de l'apotecari Bartomeu Clot. El seu pare, a l'igual de les seves germanes, la dotà amb 1.200 lliures, que no foren liquidades del tot fins l'agost del 1776¹⁶.

* * *

Felip nasqué l'any 1735 i, com el seu pare i germà, fou orguener. S'esposà amb Felícia Gual¹⁷ i morí l'any 1779¹⁸. En el testament que atorgà el 8 d'agost del 1774, nomenà hereu de confiança el cunyat Joan Clot amb la condició de fer hereva la seva filla Felipa Casas i Gual¹⁹. Els dies 5 i 7 del març del 1779, Joan Clot s'encarregà de fer l'inventari dels béns del seu cunyat els quals no eren molt abundants ja que es limitaven a la roba, els mobles i els estris d'orguener²⁰.

* * *

Josep, l'hereu d'Antoni Casas, fou, com el seu pare i el seu germà, orguener. En primeres noces es casà, l'any 1763, amb Francesca Bages i Claveria²¹ la qual li aportà un dot de 1.500 lliures, pagat pel seu germà, el notari reusenc Josep Bages²². Enviudà, i contragué nou matrimoni amb Maria Gómez de la Fuente.

14. A.H.T. Man.-Not., 5088, f. 319.
15. A.H.T. Man.-Not., 4952, f. 408.
16. A.H.T. Man.-Not., 4952, f. 410.
17. A.H.T. Man.-Not., 5124, f. 135.
18. A.H.T. Man.-Not., 5164, f. 4 v.
19. A.H.T. Man.-Not., 5081, f. 377.
20. Apèndix, doc. núm. 1.
21. A.H.T. Man.-Not., 4952, f. 389.
22. A.H.T. Man.-Not., 4958, f. 299.

Morí el maig del 1802, i fou soterrat a la capella de la Mare de Déu dels Dolors, de l'església conventual dels carmelites reusencs. El sobrevisqueren dues filles: Francesca, que prengué el nom de Sor Maria Clara, i Sor Maria dels Dolors, religioses dels convents tarragonins de Santa Clara i del Beateri, respectivament²³.

Maria Gómez de la Fuente, vídua de Josep Casas, manà fer, els dies 5 i 9 de febrer del 1802, l'inventari dels béns del seu difunt marit; aquest document ens permet saber que, ultra les robes, joies i mobles, deixà una casa al raval de Jesús i una peça de terra de 12 jornals, plantada de vinya, oliveres i garrofers, situada a la partida de la Quadra del terme del Burgar²⁴.

LES OBRES

En aquest apartat no pretenem dir-ho tot sobre els treballs realitzats per Antoni Casas i Espasa i els seus fills Josep i Felip Casas i Soler, sinó, únicament, facilitar informació amb la intenció de contribuir a omplir la llacuna que tenim sobre la producció orguenera d'aquests artesans.

Parlarem de quatre orgues: el de l'església prioral de Sant Pere, de Reus; el de l'església parroquial de Sant Esteve, de Vila-seca; el de l'església parroquial de Santa Maria de la Pobla de Cérvols, i el contractat per a l'església parroquial de Porrera, que a la fi fou col·locat a l'església del convent franciscà de Reus²⁵.

L'orgue de l'església prioral de Sant Pere, de Reus (1729)

La corporació municipal de Reus acordà, el 24 de març del 1729, encarregar a Antoni Casas la construcció d'un orgue. L'obra s'ajustà en 2.500 lliures²⁶.

23. A.H.T. Man.-Not., 6188, testament, s/f.

24. Apèndix, doc. núm. 2.

25. El lector pot trobar informació sobre els orgues de Guimerà i de Riudoms, obrats els anys 1737 i 1756, respectivament, per Antoni Casas i Espasa, a Francesc Bonastre, *L'orgue de Guimerà (1737). Aportació documental*, «Estudios Históricos y Documentos de los Archivos de Protocolos», VII (1978-9), ps. 329-335, i a Mercè Vidal i Solé, *Aportació documental a l'estudi dels orgues barrocs de la diòcesi de Tarragona. L'orgue de Riudoms*, «Universitas Tarraconensis», IV (1981-82), ps. 57-72.

26. A.C.R. = (Arxiu Comarcal de Reus) Actes municipals, 1710-41, f. 382.

Tres anys més tard, l'orgue era enllestit, però l'Ajuntament considerà que l'obra «no corresponia al art y perfecció deguda a la pràctica de bon organer, ni al tractat y ajustat ab són projecte» ja que faltaven «differens registes dels pactats per dita cadireta y en los que hi avia, falta lo degut art y calitat en matèria considerable» i això «ara fos per frau de dit organer o ara per imperícia o falta de experiència en obres de semblant magnitud». Com que la corporació, a despit del que s'acaba d'escriure, no es considerava qualificada per avaluar-ne la realització, acordà fer venir «ab lo secret y caythela» el mestre orguenyer Buscas, que aleshores treballava a Poblet, perquè visurés la feina de Casas. Malgrat el secret, Casas s'assabentà de la maniobra dels regidors i se'ls anticipà adreçant-los un memorial en defensa del seu treball, en el qual, segons el secretari de l'Ajuntament, es deia que «la obra de dita cadireta la feta segons lo art y regles de bon y perit organer y offerirsse a la visura y examen públich de dita obra per dos perits o experts de lo dit art de organer, a costes sues en lo cas de dit concurs de no estar aquell segons totes regles de art, y a desistir en tal cas lo contracte». La corporació municipal, finalment, el 14 de maig del 1732, prengué l'acord següent:

*«Lo Mag. Ajuntament de la Vila de Reus, vista la representació presentada en 12 del corrent mes de maig per Anton Cases organer, o factor de orgues, sobre los duptes existents sobre la fàbrica o obra ja feta de la cadireta del orgue de la Parl. complaurà per esta vegada tans solament, y sens prejudici dels drets competens per lo contracte y acte ab la mercè que dit Cases suplica, que de que se visure dita obra feta en tot lo que se dega dins lo termini de tot lo corrent mes de maig, per un expert per part de la Universitat, y altre per part de dit Cases, pagador este sempre per part de dit Cases y lo de part de la Universitat també, en qualssevol cas de defectes y faltes, acceptant pera en aquest cas lo desistiment offereix dit Cases, de dit tracte dins los termes de justicia»*²⁷.

Casas acceptà la resolució de l'Ajuntament i s'oferí a fer de nou la cadireta i, fins i tot, a esmenar-la si en l'examen que s'hi fes es troava alguna imperfecció²⁸. La nova cadireta restà enllestida el juny del 1736, i fou visurada pels orgueners Francesc Trull i Joan Baptista Ferrer, els quals la trobaren conforme i així ho feren saber al consistori reusenc en la sessió que celebrà el dia 15 de juliol²⁹.

27. A.C.R. Actes municipals, 1710-41, f. 410 v.

28. A.C.R. Actes municipals, 1710-41, f. 411.

29. A.C.R. Actes municipals, 1710-41, f. 456.

L'orgue de l'església parroquial de Sant Esteve de Vila-seca (1750)

Josep Bertran, Esteve Granell, Joan-Pau Sentís, Josep Forcades, Esteve Magrinyà i Francesc Toda, regidors de Vila-seca, conjuntament amb el batlle Joan-Pau Solanes, s'aplegaren, l'1 de febrer del 1750, a la casa comunal de Vila-seca per tractar amb Antoni Casas i el seu fill Josep de la construcció d'un orgue per a l'església parroquial de Sant Esteve.

Els vilasencs es comprometeren a fer-se càrec del transport de les peces de l'orgue de Reus a Vila-seca i a pagar les despeses de l'allotjament dels Casas a la Vila mentre hi romanguessin per col·locar-lo. El preu de l'obra s'establí en 1.300 lliures³⁰.

L'orgue de l'església parroquial de Santa Maria de la Pobla de Cérvols (1752)

Fou encarregat a Antoni Casas, l'any 1752, per Josep Cabrer i Aymerich, fill de la Pobla de Cérvols, aveïnat a Reus³¹.

El seu preu fou estipulat en 770 lliures³².

L'orgue de l'església parroquial de Porrera o del convent de Sant Francesc, de Reus

El 15 de juny del 1756 i davant el notari Ferrer, de Cambrils, Antoni Casas convingué amb Joan Pellicer, Joan Peyrí, de la plaça, i Ramon Muntaner, regidors de Porrera, la construcció d'un orgue per a l'església parroquial d'aquesta població prioratina, amb el compromís d'haver-lo de tenir llest pel 6 de maig del 1758. El preu de l'obra s'establí en 790 lliures³³.

Sense que en sapiguem les causes³⁴, l'orgue contractat pels regidors de Porrera anà a parar a l'església del convent franciscà reusenc.

El 22 d'octubre del 1771, Antoni Casas i el seu fill Felip prometiren a Francesc Mestre, subsíndic dels franciscans, que tindrien l'orgue

30. Apèndix, doc. núm. 3.

31. Josep Cabrer i Aymerich era familiar del Sant Ofici. Es dedicà al comerç de l'aiguardent i assolí un bon patrimoni com ens ho demostren els fets que (a) el 7 de desembre del 1745 cedí a l'arquebisbe Pere de Copons i per a la fundació del seminari reusenc de Sant Vicenç de Paul, censals per un capital d'11.435 lliures, i (b) que, el 20 de març del 1776, donés a la seva esposa, Magdalena Cabré i Cabré, 17.000 lliures.

32. A.H.T. Man.-Not., 4927, f. 147.

33. Apèndix, doc. núm. 4.

34. Certament no foren els diners ja que els Casas, l'any 1771, tornaren a l'Ajuntament de Porrera 775 lliures que tenien cobrades a compte per la construcció de l'orgue.

acabat, i col·locat dins de Sant Francesc per tot el dia 15 de setembre de l'any següent³⁵.

La lectura dels pactes establerts pels Casas amb els regidors de Porrera, l'any 1755, i Francesc Mestre, l'any 1771, permet suposar que, tot i que l'orgue del convent de Nostra Senyora de Jesús és el «que teniam projectat y contractat ab lo comú y universitat de la vila de Porrera», hi ha algunes diferències; així, trobem que el preu ha variat, ja que les 790 lliures convingudes amb els de Porrera s'han convertit en 1.500, amb un augment de 710 lliures, és a dir, del 88%; en l'increment del preu ha jugat, certament, la inflació dels setze anys transcorreguts entre els dos contractes, però també les millores introduïdes en el conjunt de l'obra, la qual cosa es constata fàcilment llegint la relació dels registres continguts en ambdues escriptures³⁶.

Inicialment, els diners a cobrar pel pare i el fill pel seu treball en l'orgue s'establiren en proporció de cinc a dos, ja que de les 700 lliures que restaven del preu total (un cop descomptades les 775 lliures que s'havien de tornar al comú de Porrera i les 25 lliures del transport de les peces de l'orgue —de Porrera a Reus?—), 500 havien de ser per a Antoni Casas i les altres 200 per a Felip Casas. Tanmateix, el 13 de febrer del 1772, quan encara els mancava cobrar-ne 650, Antoni Casas convingué amb Francesc Mestre que el perceptor dels diners no seria ell sinó Felip, ja que pare i fill havien arribat a l'accord que la part d'Antoni serviria a Felip com a paga de la seva legitima, la qual es veuria completada amb el lliurament de les dues terceres parts de les ferramentes i dels estris utilitzats en la construcció de l'orgue³⁷.

Altres obres

L'any 1732, Antoni Casas residia a Valls; això ens fa pensar que devia trobar-se treballant o col·locant un orgue per alguna de les esglésies de la capital de l'Alt Camp o dels pobles comarcals³⁸.

També hem de suposar que Josep Casas construeix algun altre orgue a l'Andalucia occidental perquè, els anys setanta, residia al barri sevillà de Santa Cruz³⁹, i creiem que degué treballar al monestir de

35. A.H.T. Man.-Not., 5078, f. 473 v.

36. Apèndix, docs. núms. 4 i 5.

37. A.H.T. Man.-Not., 5078, f. 474 v.

38. A.C.R. Actes municipals, 1710-41, f. 420 v.

39. A.H.T. Man.-Not., 4952, fs. 391, 408 i 409.

San Lorenzo del Escorial per tal com gaudia del títol de mestre orgue-
ner d'aquell monestir ⁴⁰.

Josep Casas, al moment de morir, treballava en els orgues de les
esglésies parroquial de les Borges Blanques i conventual dels trinitaris
de Tortosa, i havia acceptat recompondre el del convent de la Santíssima
Trinitat de Tarragona ⁴¹.

40. A.H.T. Man.-Not., 6168, s/f.
41. A.H.T. Man.-Not., 6168, s/f.

APÈNDIX DOCUMENTAL

I

1779, març, 17. Reus.

Inventari dels béns de Felip Casas, factor d'orgues.

A.H.T. Man.-Not., 5164, fs. 4-6.

En la Vila de Reus, vuy que contam als vint y set dias del mes de mars del añy de la nativitat del Sor de mil setcents setanta y nou: Sia a tots notori com jo Joan Clot botiguer de paños en la mateixa Vila de Reus havitant com a hereu que so de confianza de la universal heretat, y bens qe. foran del qo. Feliph Casas factor de orgas de la mateixa Vila de Reus mon cuñat segons apar de son ultim y valido testament que feu y firmà en poder de Joaquim Genovès y Riba not. pub. de dita Vila als vuyt dias del mes de agost del añy mil setcents setanta y quatre, en dit nom sabent, que lo benefici de inventari es concedit per lo dret, per havitar tot dol, y suspita de frau persò volent gozar dels privilegis concedits als que forman inventari; presehint emperò lo señal de la C + reu prench, y descrich est inventari dels bens que foren del expresat Feliph Casas mon cuñat lo qual se principia y fenilisa en la sobre dita Vila de Reus, dia, mes y añy sobre notats, los quals bens son los sequents.

En un quarto de las casas de Anton Casas factor de orgas que son situadas en la pnt. Vila de Reus, y carrer anomenat lo arrebal de Jesus, haont esdevingué morir, lo sobre expresat Feliph Casas, se ha incontrat lo sequent

Primo. Quatre llansols de bri de canem usats.

Ytem. Quatre cuxineras, a saber dos de tela, y dos de llinet usadas, y las dos de llinet apedasadas.

Ytem. Quatre toballons usats, y dolents.

Ytem. Tres estoballas usadas, y dolentas.

Ytem. Tres casacas, una de duroýts en mescla, altre xamallot yngles negra, y altre de paño oscur, molt usadas.

Ytem. Tres xupas, una de duroýs, altre de paño, y altre també de paño oscur usadas, y molt dolentas.

Ytem. Quatre calsas, unas de paño, altres de sempredura llýs, altres de duroýs ab mescla y daus, y altres de cuyro totas usadas y dolentas.

Ytem. Dos cobrallits, un de yndiana, y altre vert ab serrell molt dolent tot usat.

Ytem. Un matalàs ple de llana, q. per ser podrit se cremà.

Ytem. Una marfega de borràs blanch molt usada. Ytem. Sis camisas de homa entre vellas y nobas, y las dos de ellas guarnidas.

Ytem. Dos parells de mitges de seda unas blancas y altres negras molt dolentas.

Ytem. Tres parells de mitges de fil de casa, usadas, y dolentas.

Ytem. Sis rams de fil de canem.

Ytem. Set capdells de fil grosos, y xichs.

Ytem. Una contxa de cotó coberta de yndianas usada.

Ytem. Dos camisetats de la noya molt dolentas.

Ytem. Un sobolcall embulicat ab una cotilla lo que sen portà Rafel Camps fuster, y lo entregà a un patró, a fi de que ho donàs a la viuda del sobre dit difunt.

Ytem. Tres mocadors de fil molt dolents.

Ytem. Un sobolcoll de fil y cotó molt dolent.
Ytem. Dos devantals de cuyna molt usats.
Ytem. Dos cuixineras flor de malva, usadas.
Ytem. Tres talles de llansol de pare y mare usadas.
Ytem. Un parell de sabates dolentas.
Ytem. Un sombrero molt dolent.
Ytem. Una gorra de fol dolenta.
Ytem. Tres llibres petits bells.
Ytem. Una Marfageta del bres de la noya.
Ytem. Dos parells de sibellas de plata, peus y xarrateras.
Ytem. Un reloge de plata usat.
Ytem. Un baul de fusta petit y dolent.
Ytem. Una caixa de fusta de noguer usada y dolenta.
Ytem. Dos panarets de coxí usats.
Ytem. Una taula de fusta de pi de la cuyna usada.
Ytem. Una pahella de ferro petita.
Ytem. Una mossa de ferro per lo foch usada.
Ytem. Un candelero de llautó usat.
Ytem. Un llum de ferro usat..
Ytem. Un morté de pedra ab sa mà de fusta tot usat.
Ytem. Uns molls graÿellas, y pala, tot de ferro usat.
Ytem. Un cuciol de fusta ab cercols de ferro usat.
Ytem. Una pastera de fusta de pi usada.
Ytem. Una post gran de anar al forn usada.
Ytem. Una posteta un cedas y un senidor per dita pastera usat.
Ytem. Un bres de fusta de pi usat.
Ytem. Una cadireta de boga de la noya usada.
Ytem. Una sort de plats tupins y escodelles que per ser inutils de servir se trencaren.
En un quarto ahont y havia efectes del difunt, los qualz sen ha incorporat son pare
Anton Casas per expresar ser los tals mobles seus propis, y son los seguentz.

Primo. Una taula que servia pera menjar de fusta de noguer usada.
Ytem. Dos taulas de fusta de pi pera treballar de son ofici de orgué usadas.
Ytem. Altre taula de fusta usada que servia per fonder lo estañy.
Ytem. Un banch llarch de fusta que servia per treballar de son ofici de orguer.
Ytem. Una sort de flautas de fusta y estañy, las qualz empleà son pare en los orgas
de St. Fransesch de la prent. Vila de Reus, y la de la Vila de Riudoms.
Ytem. Una porció de estañy que quedà al temps de sa mort pera fonder, lo qual
serví, y se empleà en dits orgues.

Y una olla de fonder estanÿ usada.
Los qualz bens y no altres he incontrat ser de la sobre dita heretat del referit Feliph
Casas sens que hage deixat de escriurer cosa per frau ni denyada intenció; protestant
expresament que si en avant apareixen o venen a ma noticia altres bens de la referida
heretat formaré de ells nou ynventari; y aixis en testimoni del que firmo esta essra.
en la sobre dita Vila de Reus en los dia mes y any sobre notats. Esent prents per testi-
monis Rafel Camps mestre fuster, y Joan Montaner capo del segon regiment de Cat-
haluña en la maiteixa Vila de Reus residents; y dit Joan Clot al qual jo lo notari avall
escrit dono fe coneixer, ha firmat de sa mà propria.

Joan Clot

1802, febrer, 5. Reus.

Inventari dels béns de Josep Casas i Soler.

A.H.T. Man.-Not., 6168, s/f.

En la villa de Reus corregimto. de Tarragona, el día cinco del mes de febrero del año de mil ochocientos y dos. — Doña María Gómez de la Fuente, viuda de Dn. Jph. Casas y Soler maestro factor de órganos titular del R. Monasterio del Escorial domiciliada en la expresada villa: deseando hacer constar la existencia y precaber la ocultación de los bienes que fueron y dexó el nombrado Dn. Jph. Casas su difunto marido entre los cuales están mixcuidos los de la referida Doña María Gómez de la Fuente; y a fin tambien de gozar al mismo tiempo y tener salvos los derechos concedidos a los que toman Ynventario, teniendo los bienes del enundo. su difunto marido Dn. Joseph Casas, y haciendo propios los frutos y productos de ellos en fuerza de la constitución: *Hac nostra* — Para la salvedad y conservación de sus créditos dotales y demás derechos a ella pertenecientes sobre los bienes del precitado su disto. marido, en calidad de usufructuaria que es de los bienes de éste, según su testamento autorizado por el pntc. esno. en quince de enero próximo pasado; y queriendo cumplir lo dispuesto por dho. testador su marido, de que tomase formal ynventario luego de seguida su muerte de los bienes del relatado su marido, y de los que fueron de Da. Franca. Bafes, en primeras bodas consorte suya, pasa por lo mismo a tomar ynventario de todos los expresados bienes muebles que halló dentro la casa propia del referido Dn. Joseph Casas su difunto marido, sita en el Arraval de Jesús de dcho. Reus, y luego después de los inmuebles que más abaxo se designarán, y son los siguientes.

Dins lo celler de dita casa

Primo: un cup ab son clot y pots corresponents.

Ym.: tres botas inútils buidas de cabuda dotse càrregas cada una poch més o menos ab dos sítials.

Ym. quatre portadoras inútils.

Ym.: una corriola ab sa corda per traurer lo vi.

Ym.: sis carretellets inútils.

Dins la Fusteria

Primo: tres banchs per treballar la fust, y lo un de ells inútil.

Ym.: cent trenta y nou ahinas de ferro, y de fusta del art de organé y fusté la major part de ellas inútils per treballar.

Ym.: quatre pots de poll, o albe blanch.

Ym.: un tauló dels Pirincus de dotse palms llarch.

Ym.: sinch finestras.

Ym.: una porta de quadra.

Ym.: dos bastiments de porta del carrer sueltos e inútil tot.

Dins de la establia

Una cella ab una brida y estraps de fusta tot inútil.

En seguida de dita establia

Un pou ab sa corriola y corda.

Dins lo treballador

Primo: tres banchs de planejar lo estany.

Ym.: una pessa de tirar lo estany.

Ym.: dos taulas per treballar.

Ym.: Dos secrests per lo treball, fusta i aiguacuit avalorat per Joseph Cardona organer y Magí Baltasar fuster vehins de dit Reus en vint y dos lliuras dos sous y sis diners, dich 22 ll., 2 s., 6 d.

Ym.: Per las costellas de las manchas judicat per los mateixos Cardona y Baltasar, en tres lliuras y quinse sous, dich 3 ll., 15 s.

Ym.: Per un teclat de hos estimat per los referits Cardona y Baltasar, en quinse lliuras y un sou, dich 15 ll., 1 s.

Ym.: Per altre secret principiat, y registres, mans de fuster, ludas, aiguacuit y fusta judicat per los espts. Cardona y Baltasar, en quaranta y tres lliuras dos soys y sis diners, dich 43 ll., 2 s., 6 d.

Ym.: Per altre teclat de boix avalorat per dits Cardona y Baltasar en deu lliuras diset sous y sis diners, dich 10 ll., 17 s., 6 d.

Ym.: Per lo flautat de fusta justipreciat per los mencionats Cardona y Baltasar, en trenta y sich lliuras, y sinch sous, dich 35 ll., 5 s.

Ym.: Per las costellas de las manchas grosas judicadas per los nomenats Cardona y Baltasar, en sis lliuras dich 6 ll.

Ym.: Per las manchas petitas judicadas per los mateixos Cardona y Baltasar en sich lliuras, dich 5 ll.

Ym.: Per los penderillos judicats per dits Cardona y Baltasar, en tres lliuras y quinse sous, dich 3 ll., 15 s.

Ym.: Per lo secret de la corneta judicat per los referits Cardona y Baltasar, en dos lliuras, dich 2 ll.

Ym.: Per lo estany existent per obrar judicat per los relatats Cardona y Baltasar, en vuitanta y quatre lliuras y deu sous, dich 84 ll., 10 s.

Ym.: Per lo estany obrat en las flautas judicat per los expresats Cardona y Baltasar, en cent seixanta y tres lliuras, dich 163 ll.

Ym.: Per lo plom existent per obrar judicat per los mensionats Cardona y Baltasar en quatre lliuras diset sous y sis diners ardits, dich 4 ll., 17 s., 6 d.

En lo pis pral. de la expresa casa

Primo: una calaixera de noguer.

Ym.: un organet.

Ym.: dos dotsenes de cadiras verdas.

Ym.: un escaparate de Santa Frància.

Ym.: dos quadros mitjans ab sa guarnició.

Ym.: altres tres quadros ab mitja caña y un mirall petit.

Ym.: un Niño Jesus ab sa corona de plata.

Ym.: tres ferros per las cortinas dels balcons de la sala.

Ym.: sinch passos petits ab vidre cristalí.

Ym.: un trabuquet de brons ab tots sos pesos de idem.
Ym.: sinch armaris de fusta.
Ym.: una dotsena de cadiras mitjanas, colradas.
Ym.: dotse pahisos a la ynglesa ab vidres cristalins.
Ym.: un ferro de cortina.
Ym.: dos dotsenes de cadiras de fusta a la ynglesa.
Ym.: sis tamburets.
Ym.: vuit quadres ab vidres cristalins.
Ym.: un quadro de Santa Magdalena.
Ym.: altre quadro de Nostra Señora de Misericordia.
Ym.: una tauleta, dos ferros de la alcova y balco per las cortinas.
Ym.: unes cortinas de domás carmesí.
Ym.: un llit ab sa capsalera, un quadret ab reliquias.
Ym.: lo estorat del quarto quasi inutil, sis estoras molt dolentas, sis cadiras petitas.
Ym.: un quadro mitjà ab sa guarnició, quatre quadres petits, una taula de noguer, un tocador de idem.
Ym.: unes cortinas de estam vert per la alcova, altres cortinas de estam per lo balcó, dos ferros per ditas cortinas, un llit ab sa capsalera.
Ym.: dos creus, y la una ab la ymatge de Christo, un quadret de Ntra. Sra. dels Dolors.
Ym.: un llitet per la criada ab sa marfega, dos llitets ab sos banchs y pots, lo un blau y lo altre vert ab sos peus colrats.
Ym.: sis bauls entre grans y petit usats.
Ym.: dos arrimaderos los uns de tela ab sa mitja caña colrada, y los altres de paper.

Roba de color y blanca del ys y port del dift. Dn. Jph. Casas

Primo: una capa de paño color vert de botella.
Ym.: una casaca de seda rallada.
Ym.: altra casaca de paño color carmesí ab sa chupa de idem.
Ym.: altra casaca ab sa chupa de paño verdós.
Ym.: altra casaca ab sa chupa de vellut negre.
Ym.: tres chupas, la una de lama de plata brodada de or, la altra blava ab flors de plata, y la`altra de seda brodada de colors.
Ym.: un vestit consistin ab casaca y chupa de seda morat.
Ym.: unes calsas de satí negre.
Ym.: dotse camisas de tela = un cobrí taula de indiană molt usat = uns paños de tela = dotse parells mitjas de fil y cotó = vuit gorras de cotó y tela = sis mocadors de buchaca de color = sis corbatins de mosulina.
Ym.: una espasa ab son puño de plata.
Ym.: un foch de sivillas de plata per los peus y charrateras = altra sivila de plata per lo corbatí = altre joch sivillas per los peus y charrateras per dol = un bastó ab puño de plata = un reloge de or = un parell botons de plata ab pedras per los brasos = un sombrero = dos pelucas = un cap de fusta ab son peu per posar las pelucas.

Plata obrada

Primo: una sotacopa gran.
Ym.: una safata.

Ym.: Quatre candeleros ab sas espavilladoras y plateret.

Ym.: sis marcelinas.

Ym.: un cullerot.

Ym.: una palmatoria.

Ym.: un salé.

Ym.: sis gavinetes ab manechs de plata.

Ym.: set cuberts.

Ym.: una escupidora.

Ym.: unes fundas de pistola = unes cadenes del reloge de similors usadas = un sabre romput = una cota de yndianas inútil = dos coixins vells per fer puntas = un restallé y mitg per colocar la roba = tres gabias, las dos mitjanes, y la altra petita = un parell de guans molt usats = una espuela = un frasco romput = set estampas de paper usadas = dos paraigus de sedaverts romputs y foradats.

Ym.: un barmometro = un clave vell = un salteri vell = vuit prestatges = unes balansas de llauna = dos safatas de charol = un plataret de idem per jugar.

Ym.: un reloge de fusta per la sala que toca alguna sonata, a temps de tocar las horas.

Ym.: una tauleta y sobre ella un prestatge = dos paners usats = una escrivania de cartró vella.

Ym.: un catarano de noguer.

Ym.: vint y quatre llibres de varios autors, entre mitjans y petits.

Ym.: tres planchas de ferro.

Ym.: una romana ab son pes, tot de ferro = una gabia de lloro = una cortina vella de yndianas.

Ym.: una gerra per rentar las mans ab sa aixeta = un cantaré.

Ym.: un escriptori de cedro.

Ym.: dos colchas una de nova, y la altra molt usada.

Ym.: vuit matalasos entre bons y usats.

Ym.: set coixins de llana.

Ym.: dos cobrillits, lo un de seda color rosa, y la altre de yndianas.

Ym.: dotse cadiras entre grans y petites molt usadas.

Ym.: una caps de brasé.

Ym.: tres brasés los dos de llautó, y un sol peu de fusta, y lo altre de ferro.

Ym.: un cobri taula de seda encarnat ab son galó de plata.

Ym.: dos tinters, un de ferro, y altre-de plom.

Ym.: una mantellina de seda de anar a batejar a lo antich.

Ym.: un jaquet per jugar a damas.

Ym.: unes faldillas de tasfà blau.

Ym.: un gipó de seda ab flors al antich.

Ym.: una maleta = dos peus de candeleros de fusta = y dos raspalls.

En la Algorfa

Primo: tres caixas inútils.

Ym.: un llit de pots, banchs y una màrfega.

Ym.: un escalfadó de fusta per lo llit.

Ym.: un acalentador per la roba.

Ym.: tres cañisos = quatre dotsenars feixinas de la cullita del any prop pasat de mil vuitcents y hu = un botifarré.

Roba blanca

Primo: vint y dos llansols entre fins y ordinaris.
Ym.: setanta y tres tovallons entre mitg, fins y comuns.
Ym.: divuit tovallons fins.
Ym.: vint y dos estovallas comunas.
Ym.: sinch estovallas finas.
Ym.: deu tovalloas finas.
Ym.: catorse tovalloas comunas.
Ym.: quatre cortinas de tela.
Ym.: vuit coixineras finas.
Ym.: dotse coixineras comunas.

En la cuina

Primo: vint y dos llansols entre fins y ordinaris.
Ym.: setanta y tres tovallons entre mitg fins y comuns.
Ym.: divuit tovallons fins.
Ym.: vint y dos estovallas comunas.
Ym.: sinch estovallas finas.
Ym.: deu tovalloas finas.
Ym.: catorse tovalloas comunas.
Ym.: quatre cortinas de tela.
Ym.: vuit coixineras finas.
Ym.: dotse coixineras comunas.

En la cuina

Primo: un banch escorn = dos escambells = una farinera buida.
Ym.: una pastera de tomba ab tots los ormeigs per pastar.
Ym.: dos casolas de aram = una empolla de aram = tres calderons de aram + una palmatoria de llautó = quatre chocolateras, dos mitjanas, y las otras dos petitas = una sotacapa petita de estany = dos llumeneras = una conca de llautó per sangrar = dos paelllas, la una gran, y la altra mitjana = una olla de ferro = uns tres peus de ferro = tres graellas = un rall de llauna = una caldera = dos gerrars per posar oli = una pala, molles y torradoras de ferro = un morté ab sa ma de courer = dos paletas de courer per lo braser = vint y dos empollas entre grans y petitas = vint tupins = lo cercol per posar lo pa = dos maridets = tres gerrars per posar olivas = uns cremallers = un morté de pedra ab sa ma de fusta = dos ferradas vellas = una trinxadora = una sota copa de pisa = vint y sis xicaras de pisa fina y ordinària = vint y set plats de foch entre grans y petits = vuit cobertoras de terra = dos cobertoras de ferro = una sopera de pisa de Gènova = una mancheta = una espumadora de ferro = dos cenallons.

Ym.: una cadira de fusta ab asiento de espar quasi inútil.
Ym.: una gerra per lo lleixiu = tres senalles, las dos inútils.
Ym.: quatre ribells de terra, los dos de ells inútils.
Ym.: una filosa ab son fus.
Ym.: dos fanals grans, la un de vidre per la escala, y altre per anar a buscar los señors.
Ym.: dos manills, un de tela, y altre de llana.

Ym.: un devantal per pastar = un cendré = sis culleras de fusta = dos graneras = una cixerenga inútil = un tallant de fusta + dos garrofons de vidre ab sas capsas de suro + un porró de vidre = un salé de cristal = unas vinagrerás de vidre = set beires de cristal y part de vidre = divuit vasos de cristal = dos escudellas de pisa = divuit xicaras de pisa = quatre plataras de pisa = set plats de pisa = tres cantis de terra = dos llums de ferro = tres orinals, lo un de pisa, altre de terr, y altre de vidre = un regador de llauna.

Credits del difunt Dn Jph. Casas

Saldoni Vilà argenter de Reus per un censal de mil y sinchcentes lliuras que Joan Vilà argenter son pare ya difunt y dit D. Jph. Casas crearen a favor del Real Monastir de monjas de Vallbona, qual partida se retingué dit Joan Vilà al temps de firmarse lo acte, dich 1500 ll.

Per la negociació de un vale real de cent y cincuenta pessos que tingué de descansiar la Doña Maria a trenta y sinch y mig per cent de rebaix per pagar varios gastos.

Per dotse càrregas vi negre de la cullita de mil vuitcents y hu, noranta y vuit lliuras, dich 98 ll.

Per cent y una arrobas garrofas de dita cullita, quaranta y sinch lliuras y nou sous, dich 45 ll., 9 s.

Manuel Vallès dorador diners li prestà lo difunt Dn. Jph. Casas, vint y nou lliuras, dich 29 ll.

Ysidro Bonet pagès de la Masó correspon un censal pensió dos lliures y un sou, propietat seixanta vuit lliuras sis sous y vuit dis., dich 68 ll., 6 s., 8 d.

Gabriel Plana pagès de dit lloch de la Masó correspon un censal pensió dos lliures y vuit sous, y propietat setanta lliuras, dich 70 ll.

Anton Vallespinosa de Valls, pagès correspon un censal, pensió una lliura sis sous y tres diners, propietat quaranta tres lliuras y quinse sous, dich 43 ll., 15 s.

Deutes contraets per lo difunt Dn. Jph. Casas

Al Pror. de Barcelona y Mallorca.

Al comú de las Borjas de Urgell que entregà al difunt Dn. Jph. Casas a conte del ajust del orgue de la parroquial yglesia de dita vila en virtut de contracte, sinchcentes lliuras, dich. 500 ll.

Als PP. trinitaris de Tortosa per altre contracte de orgue que entregaren a conte a dit Dn. Joseph Casas, trescentas lliuras, dich 300 ll.

A Saldoni Vilà me. argenter de Reus, doscentas cinquanta y nou lliuras consta de vale, dich 259 ll.

Als PPs. trinitaris de Tarragona noranta y sinch lliuras, esto es: las seixanta lliuras que adelantaren a dit Dn. Jph. per la recomposició del orgue de la yglesia de dit convent, consta de recibo = y las trenta y sinch lliuras restants per haverlas pagadas lo Rt. Pe. Ministre del expt. convent a las filias del expt. Dn. Joseph, Sor Maria Clara, monja de Sta. Clara, y sor Maria dels Dolors beata, en los set mesos permanesqué dit Dn. Joseph Casas en la ciutat de Lleyda, dich 95 ll.

A la Rt. comt. Pbres. de la Catedral de Tarragona, per tres pensions, divuit lliuras, dich 18 ll.

A la Rt. comt. Pbres. de Reus per una pensió, dotse lliuras, dich 12 ll.

A N. Montlleó cerraller de Reus per varios ferros segons conte que ha presentat, tretse lliuras, dich 13 ll.

A Pere Serra argenter de Reus a cumplimt. de lo que acreditava contra dit Dn. Jph. Casas per treballs del ofici de organé, señaladament en los sis mesos estigué a Lleyda, noranta lliuras, dich 90 ll.

A la Rt. comt. de Pbres. de Alforja una pensió, sis lliuras, dich 6 ll.

A Joan Estapar cerer de Reus per la cera del combregar, enterro y novena, consta de conte, noranta set lliuras sinchs sous y tres diners, dich 97 ll., 5 s. 3 d.

Als Dors. en medicina Anton Pestells, y Thomàs Sol per la última malaltia y consultas de dit Dn. Jph. Casas, dotze lliuras, divuit sous y nou dins., dich 12 ll., 18 s. 9 d.

A Thomàs Codina cirurgià tres lliuras, dich 3 ll.

Al Dr. Pere Joan Nadal appri. medicinas subministradas per la casa del difunt Dn. Jph. Casas, segons conté, tretse lliuras, quinse sous y deu dins., dich 13 ll., 15 s. 10 d.

Per la asistència de vuit Rts. al viàtich una lliura y quatre sous, dich 1 ll., 4 s.

Per quaranta misas resadas celebradas en la yglesia de Santa Clara de Tarragona, quinse lliures, dich 15 ll.

Al Rt. Franco. Riba, pbre. per la limosna de dotse misas, 4 ll.

Al Rt. Joseph Prats, pbre. per la celebració de deu misas, tres lliuras quinse sous, dich 3 ll., 15 s.

A la Rt. comt. Pbres. de Reus per lo enterro y funeral del difunt Dn. Jph. Casas quaranta y set lliuras y vuit sous, dich 47 ll., 8 s.

A la mateixa Rt. Comt. per los drets parroquials, deu lliuras, dich 10 ll.

Al Rt. Blay Cabestany Pbre. y sagristà per lo toc de campanas dos lliuras y onse sous, dich 2 ll., 11 s.

Per la asistencia dels Rts. extraneos y tern de vellut dotse lliuras tretse sous y sis dins., dich 12 ll., 13 s. 6 d.

Per las creus, tres lliuras, set sous y sis diners, dich 3 ll., 7 s., 6 d.

A Ysidre Busquets verguer pr. son treball i als estudiants atxas, y portar la taula en lo enterro foser y caritat se feu a la porta lo dia del enterro del Dn. Jph. Casas, vuit lliuras sis sous y deu diners, dich 8 ll., 6 s., 10 d.

Al me. de casas de fer lo deposit del cadaver, sis lliuras y quinse sous, dich 6 ll., 15 s.

Per la pedra de la sepultura, ab las armas.

Manobra per la sepultura a Thomas Valls, dos lliuras y deu sous, dich 2 ll., 10 s.

A la botiga de paños de Milà y Fabregat, vayeta per lo ataут, set lliures deu sous, dich 7 ll., 10 s.

Per lo enterro y demes funeral als Ps. Descalsos, compres lo abit pr. lo difunt trenta y set lliuras y diset sous, dich 37 ll., 17 s.

Per lo cos present al convent de Sant Franch. y en sa yglesia en lo dia del enterro, set lliuras y deu sous, dich 7 ll., 10 s.

Per lo cos present en la yglesia de monjas descalsas en lo dia del enterro sis lliuras, dich 6 ll.

Per seixanta y sis canas de galó morat per lo ataут quatre lliuras vuit sous, dich 4 ll., 8 s.

En la botiga de Albanes per tatxas y gavarrots pr. lo ataут nou lliuras vuit sous y tres diners, dich 9 ll., 8 s. 3 d.

Al fuster per fer lo ataут onse lliuras y quinse sous, dich 11 ll., 15 s.

Per la fusta de dit ataут, sis lliuras dich 6 ll.

Per lo Real Catastro de la casa de mil vuitcents y hu, dos lliuras dos sous y dos dins., dich 2 ll., 2 s. 2 d.

Robas y alhages de Doña María Casas y Gómez de la Fuente viuda

Primo: dos llansols fins, lo un guarnit ab puntas per lo rededor, y lo altre ab puntas al mitg.

Ym.: quinse llansols fins.

Ym.: vuit tovallons flo de malva ab sas estovallas de idem.

Ym.: vint y quatre tovallons fins.

Ym.: vint y quatre camisas de tela.

Ym.: quatre estovallas finas.

Ym.: sis tovalloas finas, y una de ellas guarnida ab puntas.

Ym.: dos pertinadors.

Ym.: una cortina de mosolina rallada.

Ym.: vuit coixineras de teal, las quatre guarnidas ab puntas, y las autres quatre de mosolina.

Ym.: vint y sinch mocadors de mosolina, part guarnits ab puntas, part ab sanefa, part brodats.

Ym.: dotse mocadors blanxs de butxaca.

Ym.: divuit parells de mitjas, sinch de seda, y las demes de fil y cotó.

Ym.: una cotilla de seda.

Ym.: sinch rets de dormir.

Ym.: dos faldillas de tela guarnidas de mosolina.

Ym.: tres vestits de mosolina, dos rallada, y lo altre ab flors guarnit de puntas.

Ym.: altre vestit de basi de colors.

Ym.: tretze gipons, un de cambrallina rallada, altre de vions fins, altre de canalé, dos de mosolina, altre de vellut negre, altre de satí negre, altre de satí color de rosa, altre ensatinat negre ab flors, y los restants quatre de tela per dormir.

Ym.: quatre vestits de yndiana, los dos fins y los altres dos mitg fins.

Ym.: altre vestit tela de vions.

Ym.: unes faldillas gasa blanca.

Ym.: dos faldillas de tafetà encarnat.

Ym.: un vestit enter de seda canalé color de rosa.

Ym.: un baquero de satí color de rosa.

Ym.: una bata de satí blau turquí ab sas faldillas del mateix brodat de plata.

Ym.: un vestit enter color de perla ab flors guarnit ab puntas, ab unes faldillas a mes corespondents.

Ym.: una bata de seda guarnida de puntas ab sas faldillas corespondents ab tiras de plata y flors brodadas de seda y plata.

Ym.: quatre faldillas negras, las unes de vellut, altres de satí, altres de tafetà llis, y las altres de tercianela ab sarrell.

Ym.: una mató ab blonda.

Ym.: una mantellina blanca de mosolina brodada ab puntas.

Ym.: una mantellina brodada ab capuchins.

Ym.: dos mantellines brodadas, y altra de glasa ab sinte de colors.

Ym.: sinch mantellinas negras de seda, la una ab puntas, la altra de glasa ab flors guarnida ab puntas, altra de glasa guarnida ab puntas, y las altres dos de franelà, altra mantellina de seda ab puntas.

Ym.: unes faldillas de seda campoblau.

Ym.: una manteleta de satí color carmelità.

Ym.: altra manteleta de malla.
Ym.: tres cobrillits, un de domàs, altre de yndiana de la china, y altre de yndiana.
Ym.: tres coixins.
Ym.: un llit de pots y banchs pintat y colrat ab tres matalasos.
Ym.: dos parells de guans, uns de masolina, y altres de seda.
Ym.: uns mangots color carn de dònsella.
Ym.: unes arracades de plata.
Ym.: dins de una capsà varias menudencias de sintas, flors, vanos, y altres niñerias.
Ym.: tres bauls.
Ym.: un adres de diamans consistint ab arracades, joya ab cadena de or.
Ym.: quatre anells de or, lo un ab diamans, altre ab diamans y un topacio, altre diamans ab pedra groga, y altre sens diamans ab una pedra blava.
Ym.: una tombaga de or.
Ym.: un parell botons de or per los brasos.
Ym.: dos reloiges de or ab sas cadenes de tombaga.
Ym.: quatre cuberts de plata.
Ym.: una agulla de or.
Ym.: dos capsas de plata.
Ym.: dos rosaris encadenats de plata.
Ym.: un parell de sivillas per los peus ab pedras brillans.
Ym.: vint y quatre plats pisa, ab sinch plataras del mateix.
Ym. y finalment: dos calaixeras.

Bienes Ymmuebles

Primo: la sobredita casa ab sa eixida y hortet al detrás de la mateixa, sita com queda relatat en lo arraval de Jesus de la memorada vila de Reus; afrontant pr. un costat ab honors de Macià Canals sobreirer, y part ab los de Franco. Comas comerciant; per altre costat ab los dels hereus de Joseph Prats fabricant de carros; per detrás ab lo carrer anomenat de Sant Esteve; y per part devant ab dit arraval ahont te tres portas.

Item y finalment: tota aquella pessa de terra viña a bancaladas ab olivers i garrofers de cabuda dotse jornals poch mes o menos, sita en la partida anomenada de la Quadra terme del Brugà: afrontant entre altres, ab terras de Dr. Don Jph. Bages y Oliva advocat ab las de Franco. Monseny pages, ab las de N. Querol: N. Baró, y ab un barranch.

III

1750, febrer, 1. Vila-seca.

Contracte de l'orgue de l'església parroquial de Vila-seca.

A.H.A. Man.-Not., 4764, fs. 43-46 v.

Que nosaltres Joseph Bertran, Esteve Granell, Joan Pau Santis, Jph. Forcades, Esteve Magrinya, y Franco. Toda Règs. actuals en lo pnt. y corrent any de la Vila de Vilaseca del Camp y Archebisbat de Tarragona precehint Ajuntament ab la assistència del Magch. Joan Pau Solanes batlle de la referida Vila pr. lo ynfrít efecte ab la deguda solemnitat se tingué en la Cada de dit Comu, y tocat en lo Llibre dels Ayun-

taments, en lo qual altres t semblants cosas y negocis de dit Comun se acostuman a tocar, al qual se fa la deguda relacio. Per lo que en dits respts noms diem que otorgam e concentim a Anton Casas y Joseph Casas pare y fill organers de la vila de Reus de dits Camp y Archebisbat assi pnts. la obra del orga que los referits pare y fill deuen fabricar en la eglia. parrochl. de la pnt Vila de Vilaseca y ab los pactes y obligacions y condicions contenguts que son del thenor seguent. = Pmo. se deu fer un registre de flautat de catorze palms entonacio los quatre baixos de fusta tapats; y los restants de metall, quals se han de dividir ab castells a la cara los q. convingan y los restants dins del segret, constara dit registre de canyos quaranta y sich. = 2º Se deu fer altre registre de flauta o violó tapat entonacio de catorse palms la octava baixa de fusta y las restants de metall canyos quaranta y sich. = 3º Se deu fer un registre de octaba tot de metall canyos quaranta y sich. = 4º Se a de fer un registre de quinzena tot de metall canyos quaranta y sich. = 5º Se ha de fer altre registre de tolozana tres flautas pr. tecla la guia en dinovena tot de metall canyos cent trenta y sich. = 6º Se a de fer un registre de ple quatre canyos pr. tecla tot de metall canyos cent vuitanta. = 7º Se ha de fer altre registre de simbalet tres flautas per tecla tot de metall canyos cent trenta y sich. = 8º Se ha de fer un registre nazart en dotzena tot de metall canyos quaranta y sich. = 9º Se ha de fer autre registre de nazart en quinzena tot de metall canyos quaranta y sich. = X Se ha de fer altre registre de nazart en disetena tot de metall canyos quaranta y sich. = XI Se ha de fer un registre de corneta magna pareit de madera, set canyos per tecla ab son segret apart ab conductos de metall collocat en alt y detras del flautat de catorse palms tot de metall canyos cent sexanta y vuit. = XII Se ha de fer un registre de trompas reals de catorse palms las que se han de collocar ab la mayor llibertat per a q. se pugan templar ab sas llenguas canals y demes aderents totas de metall trompas quaranta y sichh. = 13 Se ha de fer altre registre de baixons partit de ma esquerra ab sas llengua, canals y demes aderenhs tots de metall baixons vint y un. = 14 Se ha de fer altre registre de clarins ab sas llenguas, canals y demes aderenhs, tots de metall, clarins vint y quatre.. Los dos sobre dits registres, de baixons, y clarins se han de collocar en front dit secret sobre lo assiento del organista. + se han de fer vuit flautas de fusta de catorze palms y si lo lloch o permet se faran de vint y vuit palms, ditas han de thenir son segret de parpeannes, molinillos, y demes aderehnts son vuit. = Se ha de fer un segret ab quaranta y sich canals per tots los referits registres ab sas tapas registres y demes aderenhs, los arbres y demes pr. dits registres han de ser de ferro. = Se ha de fer una mancha de la mateixa grandaria q. las dos se encuentran en la cadireta q. existeix en la referida Ygla. = Se a de fer un teclat de boix ab quaranta sich teclas los substinidos y bemolls de perera nats de negre ab sas verguillas y demes nessesari, ecos y contra ecos. = Pmo. se a de fer un registre de clarins en violins, qual te de estar dins una caixa ab sa tromoya al peu pera fer dits ecos de contraecos tots de metall son clarins vint y quatre. = 2º Se ha de fer un registre de flautat violó tapat entonació de catorze palms tot de fusta, dit registre servira pr. acompañament dels expressats violins y constara de flautes quaranta y sich; se ha de fer un segret pr. los dits registres ab sas tapes registres y demes nessesari. = Se ha de fer un teclat de la mateixa conformitat que lo sobre dit que servira pr. dits ecos. = Se ha de fer un registre de temblant. = Las dos manxas que se encuentran en la cadireta de da. Ygla. quedan a favor de dit emplasari, las quals serviran per lo expressat orga junt ab la nova que se fabricara; lo estany se encontrara en da. caderita lo deu rebrer lo dit emplassari al pes de son just valor, y lo pendra en comp. a la ultima paga. Ytem. tinga la obligacio lo Comu de la pnt. Vila en haverli de donar los bagatges per hanar

a buscar la obra y lo demes nessesari en la vila de Reus, e aixi mateix ferli lo gasto mentres se plantara lo dit orga y dinarli la assistencia de casa, carbó, llum y assistencia de manxador pr. afinar dit orga y que dit orgue dega ser visurat per dos personas elegidores per dit Comu. E ab dits pactes condicions y obligacions prescritas y no sens aquells ni aquellas sesdit respe. noms concedim y otorgam als dits pare y fill Casas la obra de dit orga llargament desobre expressada. Prometent cumplir tot lo estipulat y declarat en ella. Lo preu de dita obra es mil y tres centas lliuras ma. bara. las que prometen pagar lo dit Comu y los en dit offici successors es a saber cent lliures a rebrer de Joseph Ferrando y Oller pages de da. vila so es sinquanta lliures pr. dia de St. Miquel de 7bre prop vinent y sinquanta lliures aixi mateix pr lo die de Nadal tambe proxim vinent, de las quals se lin fara consigna; cent y deu lliures setze sous y vuit diners a rebrer de Ramon Magrinya pages de da. Vila pr. tot lo mes de mars primer vinent, de las quals aixi mateix se lin fara consigna; cent vuitanta lliures a rebrer de Joan Antoni Rius tambe pages de da. Vila per tot lo mes de mars tambe proximant vinent; dos centes sinquanta y nou lliures tres sous y quatre diners a rebrer de Anton Roig albeytar de la pnt. Vila pr. lo die de St. Miquel de 7bre prop vinent de las quals partidas se li fara consigna; y las restants siscentas y sinquanta lliures a compliment de mil y trescentas lliures las prometen pagar ab esta forma tres centas vint y sinch lliures pr. lo die y festa de St. Miquel de 7bre de mil setcents sinquanta y un; y tres centas vint y sisch lliures lo die y festa de St. Esteve a tres de agost del any mil set cents sinquanta y dos que sera concluida la da. obra de orga, obligant pr. dit efecte tots los bens y emoluments de dit Comu no empero los seus propis per tractar en este particular de pendencia alguna propia renunciant a qualsevol lleu, dret, us y costum qe. valer y ajudar en dits respe. noms los puga. = Y concecuentment los precitats Anton Casas y Jph. Casas pare y fill concessionaris predits acceptan la da. obra dalt explicada pr. lo mencionat preu de mil y tres centas lliures ma. bara. y demes a ells de sobre promes; y prometent als prenominats regis. y als en dits offici successors perfeccionar y fer la da. obra baix las condicions y obligacions de sobre contengudas, als quals expressament concenten, com si un per un assi expressament estesssen explicat. Tot lo que prometen atendrer y cumplir sent la menor dilacio ni escusa alguna ab lo acostumat salari de pror. dins da. Vila de Reus de deu y fora de vint sous baros. ab restitucio y esmena de totas messions danys y despezas ocasionadas per raho del predit, baix la obligacio general de tots sos bens y del altre a solas mobles e immobles agues y per haver sobre que renuncian al benefici de novas constitucions y divididoras accions y a la epistola del divo Adrià y a la concuetud de Bara. que parla de dos o mes que asolas se obligan; com y tambe a son propi jox sometentse al jox del Yltre. Sr. Corregr. de Barna., Tarraga. o altre qualsevol jutge secular tant solament de tant dels quals pr. lo explicat efecte pugan ser convinguts encara q. sien sabedors ser exiputs de sits tribunals per alguna causa o raho ya qualsevol lleu y dret que valerlos pugues. Y finalment fan y firman escriptura de ters en los llibres de tersos de da. respe. curias de dits Yltres. Sres. Corregrs. de Bara., Tarraga. o de altre qualsevol jutge secular tant solament, amb la sola constitucio de pror. de tots y qualsevols notaris jurats de das. resp. curias obligantne pr. dit efecte tots y sengles bens seus y de cada un de ells a solas mobles e ymmobles aguts y per haver. Prometent que tot lo que sos prors. faran y obraran respecte a esta escriptura de ters in bonis tantam o tindran per ferm y agradable y no revocaran baix la obligacio general dels bens y del altre a solas omnis. Iuris et facti renuntiatione opporenne. Feta fonch esta pub. escritura en da. Vila de Vilaseca al primer dia del mes de febrer any de la Nt. del Sr. de mil set cents sinquanta

IV

1755, gener, 4. Porrera.

Contracte de l'orgue de l'església parroquial de Porrera.

A.H.T. Man.-Not., 620, fs. 60-52.

Per raho del orgue q. se ha de fer en la Parral. Ygla. de la Vila de Porrera Priorat de Escala Dei, y Arquebisbat de Tarrgna. per Anton Casas mestre de organs de la Vila de Reus Camp y Arquebisbat de Tarrgna. ab lo modo y forma baix expressat; los Magchs. Sres. Regs. de dita Vila de Porrera que son Joan Pellicer reg. decano, y en dit nom per vacació de la batllia regint la vara de batlle, Joan Peyri de la plasa, y Ramon Muntane han determinat precehint madura deliberacio de Ajuntament ab q. dit Anton Casas ha de fer dit orgue ab los pactes, eninensa, modo y forma seguentis.

Pmo. ha de fer dit Anton Casas un registre de flautat de catorse pams entonació, los quatre baixos de fusta tapats, y las restants flautas de estam obertas, ditas flautas de estany, las q. convingan se destribuiran ab castells a la prespectiva de dit orgue, y las restants dins del segret constara dit registre de flautes 45.

Yt. se ha de fer altre registre de octava al sobre dit flautat tot de metall, q. constarà de flautes 45.

Yt. se ha de fer altre registre de quinsena tot de metall flautas 45.

Yt. se ha de fer altre registre de ple, tres flautas per tecla la guia en dinovena tot de metall flautas 135.

Yt. se ha de fer altre registre de timbala, quatre flautas per tecla, flautas 180.

Yt. se ha de fer altre registre de nasart en quinsena tot de metall flautas 45.

Yt. se ha de fer altre registre de nasart de disetena tot de metall flautas 45.

Yt. se ha de fer altre registre de corneta magna sis flautas per tecla tot de metall partit de ma dreta flautas 144.

Yt. se ha de fer altre registre de clarins partit de ma dreta ab sas llenguas, canals, templadors de fil de ferro y demes aderents, clarins 24.

Yt. se ha de fer altre registre de baixons partit de ma esquerra ab los mateixos aderents dels sobredits clarin, baixons 21.

Yt. se han de fer vuyt flautas de fusta catorse palms entonació, las quals serviran per contras, per ditas se ha de fer segret apart, peanyas, molinillos, y tot lo demes necessari per ditas contras, flautas 8.

Yt. se ha de fer un segret nou pera collocar tots los sobre dits registres ab quaranta sinch canals, tapas, registre, pandarillos, y tots los demes aderents.

Yt. se han de fer tres manxas capaces per dit orgue segons lo puesto, forradas, y guarnidas ab sos conductes pera condur lo ayre al dit orgue, y tot lo demes necessari.

Yt. se ha de fer un teclat de boix ab quaranta sinch teclas, los sustenidos, y bemolls de altra fusta, tintats de negre ab sas verguillas, y tot lo demes necessari.

Yt. los dits Regs. se obligan en donar a dit Anton Casas tots los bagatges q. necessitarà pera portar dit orgue de Reus a Porrera, y tot lo carbó, llum, y manxador q. haurà menester pera afinar dit orgue, y així mateix tota la fusta q. se haura menester pera collocar, o asentar dit orgue; com y tambe en ferli lo gasto de menjar y beurer a costas del Comú tot lo temps q. gastarà en collocar lo sobre dit orgue.

Yt. q. despues q. serà asentada tota la sobredita obra dega ser vista y regoneguda per la persona, o personas q. dits Regs. eo lo Comú eligirà.

Ytem. q. en cas q. dit Anton Casas morís sense haver fet, eo asentat dit orgue, q. dits Regs. eo dit Comú puga obligar als hereus de dit Anton Casas a fer y asentar dit orgue an lo modo y forma q. esta expressat.

Yt. q. dit Anton Casas ha de tenir posat dit orgue en son degut puesto per lo dia sis de maig del any de mil setcents cinquanta y vuit; y aixíis ab dits pactes, y condicions prometen pagar dits Sres. Regs. en dit nom, al dit Anton Casas per raho de dit orgue set centas noranta lliuras moneda barsa. pagadoras ab esta forma; cinquanta lliuras vuy dia pnt. y avall escrit, y antes de la forma del pnt. acte, cent cinquanta lliuras per tot lo mes de maig de mil setcents cinquanta y sis, cent cinquanta lliuras per tot lo mes de maig de mil setcents cinquanta y set, cent cinquanta lliuras per tot lo mes de maig de mil setcents cinquanta y vuyt, cent cinquanta lliuras per tot lo mes de maig de mil setcents cinquanta y nou, cent lliuras per tot lo mes de maig de mil setcents y seixanta, y las restants quaranta lliuras, per tot lo mes de maig de mil setcents seixanta hu; y en paga y solucio de sinchcentas vuytanta y sinch lliuras, donan, assignan y consignan al dit Anton Casas, las tercias q. ha de pagar Joseph Juncosa pages de la vila de Cornudella arrendatari de la prempsa de lliura de la present Vila de Porrera las quals tercias, importan las ditas sinch centas vuytanta y sinch lliuras, las q. dit Casas haura de cobrar de dit Joseph Juncosa ab los plasos, y tercias q. dit Juncosa te posadas en lo acte de arrendament q. dits Sres. Regs. li firmaren de dita prempsa y pera dar cumpliment a tot lo sobre expressat obligan los dits señors Regs. en dit nom tots los bens, redits, y emoluments del dit Comu tan solament mobles, e immobiles haguts y per haver, (no empco los seus bens propis) ab totas renunciaciones de drets necessarias, assi de propri for, y submissió aqualsevol curia secular tan solament, com otras degudas, y pertanyents, y ab jurament llargament; y lo dit Anton Casas, (a vista de q. los dits Sres. Regs. li han promes pagar set centas noranta lliuras pera fabricar dit orgue, ab lo modo, forma, y manera q. desobrc està expressat) conve y en bona fe promet a dits Srs. Regs. y a sos successors en dit offici q. per lo dia sis de maig de mil setcents cinquanta y vuyt, tindrà fet, y asentat (ab lo modo y pactes sobremencionats) lo sobredit orgue acceptant com de present accepta la dita consigna de sinch centas vuytanta y sinch lliuras cobradoras del dit Joseph Juncosa ab los plasos y terminis q. en lo acte de dit arrendament te posats; y de altra part confessa lo sobreedit Anton Casas haver rebut dels sobredits Regs. sinquanta lliuras moneda barsa. a bon compte de las ditas setcentas y noranta lliuras, las quals sinquanta lliuras li han entregat en diners contants a totas sas liberas voluntats; y respecte q. la paga no es de present, renuncia a la excepció de la non numerata pecunia, prova, y entrega de son recibo, y demes lleys, y drets q. en aso li pugan ajudar; y per lo cumpliment de tot lo sobre referit obliga lo dit Anton Casas, als dits Sres. Regs. y en dit son offici successors tots los seus bens propis mobles e immobiles haguts y per haver, ab totas renunciaciones necessarias degudas, y pertanyents assi de propri for, y submissió aqualsevol curia secular tan solament, com otras, y ab jurament llargament..

Finalment volen las ditas parts q. de la present capitulació sian fetas una y tantas copias quantas per ditas parts, y altres interessats demandadas seran, a conegüda del not. avall escrit, substancia empco del fet en res no mudada.

Y així be las ditas parts llohan, aprovan, ratifican y confirmán las sobreditas cosas, y cada una de aquellas per lo q. a cada una de ditas parts respectivament toca, y convenen y prometen aquellas reciprocament la una part al altra, a dinicem, et vicissim, tenir y observar, y no contravenir en alguna de ellas per alguna causa, títol, o raho baix la obligació esto es, dits Sres. Regs. dels bens del Comu solament, y dit Anton

Casas dels seus propis conforme dalt esta dit. En testimoni del que otorgan la present escriptura devant del not. avall escrit. En la vila de Porrera Priorat de Escaladei, y Arquebisbat de Tarragona als quatre dias del mes de janer any de la Nativitat del Sr. de mil setcents cinquanta y sinch.

V

1771, octubre, 22. Reus.

Acord per plantar l'orgue de Porrera a l'església de Sant Francesc, de Reus.

A.H.A. Man.-Not., fs. 473-475.

Sia a tots notori con nosaltres Anton Casas y Felip Casas pare y fill factors de ot-
gues de la vila de Reus del Camp y Archebisbat de Tarraga. libre y espontaneament
y de nostre grat y certa sciencia convenim y en bona fe prometem a vos el Dr. en drets
Franco. Mestre com a subsindich del convent de Nostra Señora de Jesus de la orde
dels S.P.S. Franch. de la primitiva observancia de esta vila de Reus present, eo a son
Molt Revt. Comunitat, que lo dia quinse del mes de setembre del any proxim vinent
de mil setcents setanta y dos tindrem finit, concluit y plantat en la yglesia del expresat
convent y al pasatge que destinarà dita Reverent Comunitat, segons regles y art de
organé, lo orgue que teniam projectat y contractat ab lo comú y universitat de la vila
de Porrera Priorat de la Cartuxa de Escaladei ab los flautats octavas, quinsenras, regis-
tres que van descrits y continuats en la planta de orgue y cadireta del tenor
seguent = Primo lo flautat de catorse palms de antonacio obert dividit ab sinch castells
a la prespectiva de quaranta sinch flautas = Ytem lo flautat violó, los vuit baixos de
fusta tapades y las demes de metall de quaranta sinch = Ytem la octava de quaranta
sinch = Ytem la quinsena flautas de quaranta sinch = Ytem lo registre de tolosana tres
flautes per tecla de cent trentasinch = Ytem lo registre de ple quatre flautes per tecla
flautas cent vuytanta = Ytem lo registre simbala quatre flautes per tecla cent
vuytanta = Ytem lo registre de nasart en quinsena = Ytem lo registre de nasart en di-
setena, que estos dos registres se partiran = Ytem lo registre de corneta magna de set
flautas per tecla partit de ma dreta de cent sexanta vuit flautas = Ytem lo registre de
baxons partit de ma esquerra de vint y una flautes = Ytem lo registre de clarins clars
partit de ma dreta de vint y quatre = Ytem lo registre de clarins de campanya partit
de ma dreta de vint y quatre = Ytem lo registre de trompas reals quals se partirà de
quaranta sinch flautas = Ytem vuit flautas de fusta per contra de catorse palms y lo
segret = Ytem tres manxes = Ytem dos teclats clos, un per lo orgue y altre per la cadi-
reta. Planta de la cadireta fora del orgue = Primo flautat violó la primera octava de
fusta de quaranta sinch flautas = Ytem la octava so es las dos primeras flautas de fusta
tapadas y las demes ab tres castells a la prespectiva de quaranta sinch flautas = Ytem
lo registre de quinsena de quaranta sinch = Ytem lo registre de vint y dos en o dos
flautas per tecla de noranta flautas = Ytem lo registre de simbala de tres flautas per
tecla de cent trenta sinch flautas + Ytem lo registre de nasart de dinovena de quaranta
sinch + Ytem lo registre de corneta partit de ma dreta ab quatre flautes per tecla de
noranta sis + Ytem lo registre dels violins de ma dreta ab son secret teclat de la cadire-
ta flautas vint y quatre. Lo qual orgue prometem fer concluir y plantar com queda
dit per lo preu de mil sinch centes lliures moneda barsa. que deureu satisfern os vos

dit Dr. Mestre com a subsindich sobredit ab esta forma a saber vuit centes lliures en diners contants lo dia present a saber set centes setanta sinch lliures per lo effecte de satisferlas a dit comu de Porrera, vint y sinch lliures a mi dit Felip Casas per los transports = Tres centes lliures lo dia que estarà plantat lo sobre dit orgue, que deureu vos dit subsindich entregar y satisfer esto es a mi dit Anton dos centes lliures al cap de sis mesos de ser plantat lo orgue, que deureu satisfer vos dit subsindich sinquanta a mi dit Felip y las restants cent sinquanta a mi dit Anton Cases y las restants dos centes lliures a cumpliment del preu del expresat orgue del dia de ser plantat aquell a un any entones proxim vinent que vos dit subsindich deurer satisfer sinquanta en mans de mi dit Felip y las restants sent sinquanta en mans de mi dit Anton Cases. La qual promesa fem aixi com millor en dret tinga lloch ab los pactes següents = Es lo primer, que lo dia que estarà plantat lo mencionat orgue deuré yo dit Anton Cases entregar realment y de fet a vos dit Felip Cases mon fill tota la ferramenta ahines y trastes que tinch en ma casa consernents a la construccio y fabrica de orgues estimades y justipreciades per dos tersers que deurà elegir lo Molt Reverent Pare Guardia del expresat convent y de son valor deurà lo referit Felip Cases mon fill firmar apoca a mon favor a compte dels drets de llegitima paterna y materna que te en mos bens = Es lo segon y ultim, que serà a carrech de mi dit Anton Cases lo mantenir en ma casa ab la decencia que correspon y he mantingut fins vuy al dit Felip Cases mon fill y sa familia durant la construccio y fabrica del mencionat orgue y no altrament y ab dits pactes prometem cumplir les sobredites coses sens dilacio ni escusa alguna ab esmena de tots danis, gastos interisos y despesas que per raho del credit se ocasionaran. Per qual cumpliment obligam la una part a la altre a saber yo dit subsindich per la paga del sobre dit preu los bens redits y emoluments del mencionat convent, y nosaltres dits pare y fill Cases tots nostres bens y del altre de nosaltres a solas mobles e immobles haguts y per haver renunciam al benefici de novas constitucions divididoras y cedidoras accions a la epistola del Divo Adrià y consuetut de Barna. que porta de dos o mes que junts y a solas se obligan y a nostre propi for y domicili submetentnos t subrrogantnos y tots y sengles bens nostres a qualsevol for tant secular com ecclesiastich ab facultad de variar de judici y a qualsevol altre lley y dret de nostre favor y a la general del dret en forma.

ELS CASAS

